

Έλλη Ιγγλίζ

Ο πόλεμος μπορεί να βρίσκεται πιο κοντά από όσο νομίζουμε

Ηλέκτρα Ζαργάνη

18/10/2017

Η «Τρωάς» του Δημήτρη Δημητριάδη είναι ένα έργο βαθιά ποιητικό, το οποίο διερευνά τις διαστάσεις του πολέμου, τις προβληματικές του, τον τρόπο με τον οποίο εγγράφεται στην ανθρώπινη ψυχή.

Με αφορμή την παράσταση της ομάδας Σημείο Μηδέν, η ηθοποιός Έλλη Ιγγλίζ, η οποία υπογράφει και την πρωτότυπη μουσική, μιλάει στο koutipandoras.gr για αυτήν την παράσταση που βρίσκεται σε διάλογο με την κοινωνική πραγματικότητα και τα διακυβεύματα εντός της. Με σημείο εκκίνησης το σώμα, τη φωνή και τη μουσική, η παράσταση χτίζει ένα συνεκτικό σύνολο που θέτει ερωτήματα για την ιστορία και τη μνήμη της.

Πείτε μας λίγα λόγια για το έργο *Τρωάς* του Δημήτρη Δημητριάδη. Τι σας γοήτευσε στο κείμενο;

Το έργο *Τρωάς* του Δημήτρη Δημητριάδη είναι ένας μονόλογος των ηττημένων του πολέμου. Είναι η φωνή των νεκρών που μιλά. Ο νεκρός βασιλιάς Πρίαμος, ο νεκρός πολεμιστής και γιός του, Έκτωρ και ο Αστυάναξ, ο σκοτωμένος από τους Έλληνες γιός του Έκτορα. Το έργο μιλάει για την προβληματική του πολέμου, με τρόπο όμως διαλεκτικό... ηρακλείτειο. Τονίζοντας αρκετές φορές το αναπόφευκτο του πολέμου, ενίοτε την ολοκληρωτική παράδοση σε αυτόν με όλες τις ολέθριες συνέπειές του, ακόμα και την επιθυμία γι' αυτόν, ανοίγοντας αυτήν την σκοτεινή ζώνη του Ερωθανάτου, δηλαδή της επιθυμίας του θανάτου... Το κείμενο είναι βαθιά ποιητικό, αυτό που με γοήτευσε είναι η κάθετη δομή του, η αφαίρεση και η ουσιαστική στόχευση των λέξεων στο νόημα.

Με ποιον τρόπο μια φωνή που εμπεριέχει τρεις διαφορετικές γενιές δημιουργεί το τελικό συνεκτικό υλικό της παράστασης;

Οι τρεις διαφορετικές γενιές αποδίδονται από μια φωνή. Είναι μια φωνή. Οι σχέσεις μεταξύ των προσώπων είναι αυτή του πατέρα-γιου. Μέσα στον κάθε άνθρωπο βρίσκονται οι φωνές των προγόνων, η φωνή της Ιστορίας

που μιλά. Ίσως αυτό να είναι το συνεκτικό υλικό, όπως και ο κραδασμός που εμπεριέχεται στα πράγματα και τα γεννά. Μέσα σε αυτόν τον κραδασμό του κειμένου και των λέξεων γεννήθηκε και η μουσική, επίσης ένα συνεκτικό υλικό του έργου που ακούγεται καθ' όλη την διάρκεια της παράστασης. Με στοιχεία πειραματικά "προετοιμασμένου" αλλά και κλασσικού πιάνου (δημιουργός του "προετοιμασμένου" πιάνου ήταν ο John Cage ο οποίος στην δεκαετία του 1930 πειραματίστηκε δοκιμάζοντας να τοποθετήσει πάνω στις χορδές του πιάνου διάφορα χρηστικά αντικείμενα, με αποτέλεσμα την παραγωγή ενός κρουστού παράξενου ήχου). Η μουσική ακολουθεί τον λόγο σε ένα παράλληλο κοινό τόπο.

Πώς πιστεύετε ότι ο πόλεμος μπορεί να γίνει δίδαγμα, αλήθεια, να σφραγίσει καταλυτικά το μέλλον; Πρόκειται για ένα έργο αντιπολεμικό στην ουσία του;

Ο πόλεμος, ενώ νομίζουμε ότι βρίσκεται κάπου μακριά, ίσως τελικά να είναι πολύ πιο κοντά απ' όσο φανταζόμαστε... Εντός του ίδιου μας του εαυτού ή των εαυτών που έρχονται σε σύγκρουση και πολεμούν. Ίσως δίδαγμα να γίνεται η καθημερινότητα, η κατανόηση και η θεραπεία του τραύματος εντός μας. Το έργο φανερώνει τις διαστάσεις που παίρνει μέσα στον ανθρώπινο ψυχισμό ο πόλεμος και ενίοτε η επιθυμία του, ως μια αντικρουόμενη και αντιφατική όψη της ζωής.

Πείτε μας λίγα λόγια για την Ομάδα Σημείο Μηδέν. Συνήθως τα έργα που επιλέγει βρίσκονται σε ανοιχτό διάλογο με την πραγματικότητα, το παρόν, το μέλλον, την πιθανότητα της κοινωνικής αλλαγής.

Η Ομάδα Σημείο Μηδέν με σκηνοθέτη τον Σάββα Στρούμπο, έχοντας ως σημείο εκκίνησης και αναφοράς το Σώμα, την Φωνή και την ιδιαίτερη μοναδική δομή του ηθοποιού, ερευνά την ανθρώπινη δομή και συνθήκη στα ακραία όρια υπαρξιακά, κοινωνικά, οντολογικά. Γι' αυτό και τα έργα που επιλέγονται ανοίγονται στον κοινωνικό προβληματισμό, θέτουν ερωτήματα με υπόβαθρο την Ιστορία και τη Μνήμη της, για το παρόν και το μέλλον του ανθρώπου τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Ένας από τους βασικούς στόχους της τέχνης είναι η αλλαγή, η συνειδητοποίηση-αφύπνιση του ατόμου και κατ' επέκτασιν της κοινωνίας και η μεταμόρφωση - μετασχηματισμός του ανθρώπου.

Ποιο είναι το θέατρο που αγαπάτε και που θέλετε να υπηρετείτε;

Θεωρώ ότι ένα υπέροχο δώρο που προσφέρει η τέχνη και ιδιαίτερα το θέατρο είναι ότι ερευνά τον άνθρωπο, την δομή του και στοχεύει στην κατανόηση της πολυπλοκότητάς του και την μεταμόρφωσή του.

Ποια είναι τα υπόλοιπα σχέδια σας για αυτή την σεζόν ;

Με την Ομάδα Σημείο Μηδέν συνεχίζουμε τις πρόβες για το επόμενο έργο "Περιμένοντας τον Γκοντό" και το μουσικό έργο του Kurtag "Kafka Fragments".

Η τέχνη για εσάς μπορεί να γίνει μια κραυγή διαμαρτυρίας για την εποχή που διανύουμε;

Νομίζω ότι η τέχνη είναι περισσότερο ένας δρόμος ταξιδιού προς την συνάντηση με τον ίδιο μας τον εαυτό και με τον Άλλον, και με αυτήν την έννοια είναι μια βαθιά πολιτική πράξη... Ένα ταξίδι προς την Ιθάκη.